

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

LA VICTORIA

L'hem alcansada: una més y més gran, més esplèndida que les anteriors.

Ho diguerem al consagrarse la constitució del partit republicà únic, sota una sola bandera y baix la direcció de una sola jefatura: Ara veurem com aném á fer més feyna en un mes d'entendre'n, qu'en trenta anys d'estèrils diferències, sobre quina organització de la República era la millor y sobre quins medis, si 'ls legals ó 'ls revolucionaris, eran més conduhents á la realisació de nostres propòsits. Y s'han confirmat de plé á plé les nostres previsions. Hem caminat més en un mes llansantnos tots per un mateix camí, qu'en trenta anys de teorizar sobre 'l que millor convenia seguir.

Perque la victoria electoral del dia 26 de abril es de aquellas que formen època en la història de una nació.

En les tres ciutats més grans d'Espanya 'l partit republicà s'ha imposat totalment á Barcelona, á Madrid y á Valencia. En algunes altres com Zaragoza, Cádiz, Oviedo, la Corunya, Logroño, Badajoz y altres hem tret valioses representacions. En molts districtes forans ha triomfat també la República.

Portarem á les pròximes Corts á la ratlla de quaranta diputats. Si, com es de creure, s'organisan baix la direcció parlamentaria de 'n Salmerón, constituirán la minoria més important del pròxim Congrés, no tan sols per les grans condicions personals que adorran la major part dels elegits, sino també per tenir tots ells la legitima representació de milers y milers d'electors veritat, d'electors efectius, de republicans probata y decidits á tot, sempre que 's tracti de la salvació d'Espanya per medi del establiment de la República, sobre les ruïnes de les institucions caduques.

No 't tenen aquestes de representants així, sortits directament de la conciencia del poble.

Nosaltres al Congrés hi envíem homes; els partits monàrquichs hi envíen cunilles de guix. Quan els homes pegin de ferm, els conilles de guix caurán esmicolats.

Las tres notes culminants las han donadas Valencia, Madrid y Barcelona.

A la ciutat del Turia, de una dissidència funesta que 's creya que havia d' acabar ab la preponderància incontrastable del partit republicà, n'ha sortit un èxit, totalment republicà. Havíen de ser elegits dos candidats republicans y n'han sigut tres. S'ha copat tot: majorías y minorias. Tant ferm es allí l'esperit republicà.

A Madrid, enfrente del govern monàrquic y de les mateixas institucions que tenen allí la seva residència, ha triomfat esplèndida la candidatura republicana. En contra d'ella s'havien coaligat tots els monàrquichs y s'havien reunit tots els medis oficials de que 'l govern disposa; res hi ha valgut; l'avalanza republicana ha arrollat tots els obstacles... El poble ha festejat la seva victoria desbordantse pels carrers als ecos entusiasmats de la Marsellesa; al palau de Orient hi ha hagut tremolins, al sentirse l'eco formidable del himne de la República, retrunyint ab remors de una maró amenassadora. Y s'han donat cassos de molts militars que han donat el seu vot á la República, y fins alguns empleats del palau real han votat als candidats republicans. ¿No significa això que ja la invasió republicana no té qui la detingui, emportant's en als mateixos elements que sembla que més interès haurien de demostrar en contenirla?

A Barcelona y á una gran part de Catalunya ha succehit encara més.

Enumerem'ho lo que ha succehit á Barcelona y á una gran part de Catalunya.

No descriurém punt per punt, detall per detall, la admirable batalla del diumenge en la gran metròpoli catalana: 'ns falta calma per fer-ho, y sobre tot ens falta espay. Aquesta vegada hem superat els republicans les primeres eleccions fetas immediatament després de la Revolució de Setembre: les hem superades, no tant sols pel número dels sufragis emesos, sino per la robusta organització y el calorós entusiasme de que han donat probas els electors republicans.

Encauhat el caciquisme dels dos partits monàrquichs, més qu'encauhat, mort y descompost, tres elements principals han mantingut la lluita cara á cara: els republicans, els regionalistes y 'ls carlins.

—La nostra festa, aquest any els obrers la celebrém així.

Y ara, cantin números.

Vots al candidat republicà que n' ha obtingut més, el Sr. Salmerón: 35,318.

Vots al candidat regionalista que més n' ha alcancat, el Sr. Russinyol: 11,429.

Vots al candidat carlí que n' ha reunit major número, el Sr. Vázquez Mella: 5,075.

La confrontació de aquests números ho diu tot. Els republicans haurien pogut guanyar, no més que volgument, majorias y minorias. Tots els nostres contraris han quedat a cent lleguas de nosaltres: els perdigots plomats, cacarejant, però sols per misericòrdia nostra; els carlins anulats per complir y abells els catòlics y en primer terme l' eminentíssim que 'ls alentavan, fent un va y tot per oposar-se à la invasió republicana.

Sumats regionalistas y carlins, tot just arriwan à la meytat dels vots republicans.

¿Se vol una victòria més esplèndida?

Barceloneta motius per esclarir d' alegria, puig s' ha colatat per sempre més à la vanguardia de l' Espanya progressiva. De Barcelona 'n surt la llum de la regeneració de la patria espanyola.

**

Pero las eleccions barceloninas han servit encare per alguna cosa tant ó més important per lo que respecta á la cohesió definitiva del gran partit republicà.

Algunes dissidencies que apuntaren tan bon punt se formà la candidatura, quedaren felisament resoltas per l' acció mateixa del poble republicà. No hi ha millor deparatú que la fe y l' entusiasme popular. Els dissidents renunciaren ás las pretensions.

Sols els amichs de un d' ells, etern factor de discordias intestinas, mantingueren el seu nom y l' portaren al combat. La candidatura del Sr. Sol y Ortega encengué la esperança de dividirnos que alentavan els enemichs de la prepotència republicana. Sigueren apparetat ab totes las candidaturas, ab la dels republicans, ab la dels regionalistes, hasta ab la dels carlins: semblava la romana del diable, en la qual, segons diuen, hi entraren totes. Ja 's vejan als electors republicans agafantse pels cabells, á la llum del Sol... Y 'ls patrocinadors de questa nova tentativa de satànica rehabilitació, s' han hagut de contentar ab la miserabile xifra de 3,697 vots. Saviam que 'l sol te tacás; pero l' última ha sigut tan grossa que l' ha invitit per enter robantli tota la claror. ¡Llástima de talent d' home tan mal esmerat! ¡Llástima de talent enterbolit per la vanitat que no serveix pera veure l' ample camí de desinterés y abnegació que ha emprès resoltament la gran massa republicana!

Creyém que 'l sol se n' ha anat á la posta pera sempre més. Qualsevol dissident que en lo successiu intenti imitar el seu exemple, quedará complementà á las foscas.

**

Catalunya envia un numerós contingent de diputats á les Corts. Es la regió d' Espanya que n' hi tindrà més. Reunits als cinch de Barcelona, hi van en Pí y Arsuaga per Sabadell, en Lletjet per Sant Feliu de Llobregat, en Pau Barbé per Vilanova, en Joseph Zulueta per Vilafranca del Panadès. Hi anirà 'l nostre company Roca y Roca, si 'ls patrocinadors de la candidatura de 'n Sala, el candidat indiscutible ab districte propi, no li haguessin robat l' acta per medi de quatre asquerosas tupinadas. Ja parlaré més detalladament de las eleccions del districte de Tarrasa. Hi van en la província de Girona, en Joaquim Costa per la capital, en Vallés y Ribot per La Bisbal y en Bofill per Figueres: per la província de Tarragona hi van Mayner y en Nougués per la capital: per la província de Lleida hi va en Perea per la capital. En conjunt 15 diputats, després de una lluya poch menos que improviada.

Traballant de ferm com se traballarà en tots els districtes, en las eleccions més pròximas, Catalunya confiarà la seva representació á una majoria totalment republicana.

Hem donat el primer pas... y prompte donarem l' últim.

La República truca á la porta.

—Senyora ja pot entrar. Espanya es casa seva.

P. K.

OLT podríam y deuríam dir sobre 'l resultat de las últimas eleccions, que tan grans alegrías y tan vivas esperanças han despertat en el poble republicà.

Pero no sentnos possible abocarlo tot de una vegada, ho anirém fent en els

números successius.

Estém magnificament orientats, com may hi ha'n estat cap partit á Espanya, y tenim tot lo que 's necessita per' arribar felisment al terme de las nostres aspiracions; tenim rahó, qu' es lo que val més, forsa numérica per ferla prevaldre, entusiasme, energia, abnegació y desinterés... Tenim sobre tot aquella disciplina—no la servil, sino la qu' es filla de la convicció—qu' es la millor garantía d' èxit de las grans empresas.

La República y la redenció d' Espanya serán el nostre premi.

La tentativa electoral carlista que va ferse á Barcelona ab l' ajuda de tots els clericals, va fracassar de la manera més llàstimos.

La cosa estava molt ben urdida. Perque es lo qu'ells deyan:—¿S' alsan els republicans fent ostentació de la seva forsa? Donchs posemlos enfrot l' espantall del carlisme per intimidar á las classes ti-moratas. Ayu ás las urnas; demá á las armas.

Pero 'ls seus cálculos s' han estrellat davant de l' energia y la decisió de las masses republicanas.

Davant de 35,318 vots nostres, 5,075 vots en Mella. Aixó ja no es una derrota, es un' anulació completa.

Per espay de 30 anys el carlisme ha vingut sent l' espantall dels espanyols amants tebis del progrés, pero temerosos dels horrors de una nova guerra civil. Ayu s' ha vist clar que 'l carlisme es un cadaver. ¿Cóm ha de tenir forsa per tirarse á la montanya, si no n' ha tingut—ni abocanthi totas las seves energies—pera treure á Barcelona un trist diputat per minoria, ab tot y ser aquest diputat en Vázquez Mella, la gloria, 'l gran orador del partit absolutista?

Auy els podém ben dir:—Deseuvs, qu' esteu ben llestos.

Si las institucions volen seguir el consell de un enemic, aquí va 'l nostre:

—Ja no cal que 'us desdinereu enviant fondos al desterrat de Venecia. Com a gos de presa l' estaca van ab llançons per que no embestis. Gos de presa s' ha quedat; pero ha perdut las dents. No li enveiu un quart; guardéuvsos 'ls tots pera vosaltres, que potser dintre de poch vos farán prou falta.

En Maura volia dimítir; en Silvela també... Pero ben reflexionat tots dos s' hi quedan.

Hi plantejat ab el rey la qüestió de confiança, y D. Alfonso XIII els ha confirmat els poders. ¿Qué havia de fer si no té més homes pera servirlo dintre de las especials condicions políticas que s' ha creat?

En Silvela y en Maura han sigut condemnats á aparar la colilla. Ja sentiréns els crits que farán quan se 'ls cremin els bigotis.

Un episodi ocorregut á Madrid, poch avans de l' arribada del Sr. Salmerón.

Reunida en les avingudes de l' estació, la gent qu'espera al insigne diputat per Barcelona veu de prompte apareixer al aragonés Sr. Costa, y sense pensars'hi gens ni mica, s' posa á cridar:

—Visca 'l futur president de la República espanyola!

Vox populi, vox Dei.

L' instant popular té clarividencias admirables.

L' aclamació dels republicans madrilenys es una verdadera profecia.

Poch ha de viure qui no la veji realisada.

Es curiós lo que ha passat á Barcelona durant la febre de las eleccions passades.

S' ha cridat tot.

Visca la República.

Visca Catalunya.

Visca l' autonomia.

Fins visca don Carlos.

Tot, menos viscan las institucions.

El govern anava á dimítir, pero no va ferho per que consultat l' assumptu ab el rey, aquest va reiterarli la seva confiança.

Naturalment, davant de tan afalagadora demostració, ¿qué havia de fer en Silvela sino tornar á empunyar els trastos que ja estava á punt d' abandona?

Aixó sí, al dirigirse á casa seva diu que anaya dibent:

—«Fíate en la Virgen, y no corras.» Veyám cóm acabarà aquest fandango.

Dimecres, en virtut del veredicto del Jurat, fou condemnat á l' última pena, en Ramón de Siscar, el jove aristocrata que temps enrera va matar á sa mare en un pis de la Portaferrissa.

La maniobra de volquer ferlo passar per boig no ha tingut èxit.

¡Qué hi faréml! Quiébras del ofici de calavera mal educat.

Educat precisament pel clero.

Preguntan molts:—¿Pero y de quina manera treurem á la monarquia?

Y jo respondé:—A la monarquia, poch l' hem de treure: ella mateixa se 'n anirà.

Li succeirà lo que al malalt del quènto, que tenia un mal lleig al nas. La seva família qu' estava asquejada, acudí á un célebre cirurgiá, dientli:

—Lluríns de aquest espectacle repugnant: si no hi ha més remey, amplítili el nas.

A lo qual respondé aquell:

—Bé prou que caurá per ell mateix: no hi ha necessitat d' embrutar las eynas.

Es un síntoma del temps.

Per acumular riquesas, molts dels que ayu las posseixen, no varen mirar prim. En religió eran volterians; en política revolucionaris. Sense escrupuls de conciencia van aprofitar de las ventajas de las lleys desamortizadoras, quan no directament, comprant per quatre xavos els bens posats en venta, explotant las corrents de riquesa y de negoci que va produir la desamortización.

Ara que 'ls tenen, han canbiat de taranná.

* *

Senten cada dia més acentuadas la maró de las últimas capes socials ansiosas d' elevarse, de millorar la seva situació, de participar en més abundancia del banquet de la vida.

Y egoïstas com ells sols, únicament de una cosa s' preocupan: de que 'ls que sufreixen no puguin arribar al lloc ahont han arribat ells.

Ayú ja no son volterians, sino religiosos, pero no de cor, sino de conveniencia. Tampoc son revolucionaris, ni lliberals tan sols, sino reaccionaris dcidits.

Tot el seu ideal se reduueix á tenir un soldat que 'ls defensi y un capellá que 'ls beneheixi.

A n' aixó han vingut á parar els fills y 'ls nets, dels que 's jugaven la vida per la llibertat y per l' emancipació de la conciencia humana.

* *

CARTAS DE FORA

SARRIÀ (GIRONA), 20 de abril

Son molts els abusos que 's cometent á la fàbrica de D. Miquel Pérez, ahont hi ha un encarregat qu' es un

esbirro pels pobres treballadors y á qui sembla que dona amples facultats el fabricant, que ademés de ser molt catòlic es perdigot catalanista. Un detall que pinta l' home: A la paret del molí hi havien enganxat els obrers un retrato de 'n Lerroux; l' amo se 'n adoná, y ab las ungles va entretenir-se en tráureli 'ls ulls. ¡Quina gracia y quina valentia la del nostre burgès! ¡Treure 'ls ulls de una persona... retratada! Santa Llucia li conservi la vista.

CALDETAS, 20 de abril

Tením un home negre al qual li foren entregats uns diners que s' havían de destinar á la caritat. ¿Qué se n' ha fet de tot això? Ja ho explica ell desde la trona bramant contra 'ls que no volgieren acceptar una part insignificant de la obra benèfica, pretextant que la major suma anava á famílies que no son necessitades. Lo cert es que 'l rum-rum en el poble ha sigut gros y el sach de carbó no n' ha sortit gayre ben parat.

L' acte resultà hermosíssim y finalsà ab el major ordre. Y' s' comprén: ni un sol agent del idem va deixar-se veure per en lloc.

Inútil es anar a dir que l' efecte produxit per aquesta triomfal arribada, qu' en un moment ha agrupat al rededor del Sr. Salmerón a més de 40,000 persones, ha sigut immens, sobre tot en certa casa, quals estadants no han tingut may el gust de poguer disfrutar d' una cosa parecuda.

Las distancies s' estrenyen; els grans días s' acosten.

Endavant, endavant sempre! Y unió, molta unió!

SOLILOQUI

—*Mea culpa! Mea culpa!*

Confesso que m' hi tallat; pero també, á fe de Maura, declaro que 'l present cas es el primer que 's registra en els espanyols analis.

M' han revertat en efecte, pero zócn m' han revertat? Fa sis dies que ho rumí, dividint, sumant, restant y apilant rengles de zeros, (qu' es el número que va millor per certas cosetes) y encare no hi pogut dur en el *quid* d' aquest misteri. ¡Cregueu qu' estich marejat!

Sobre tot, lo que m' empipa es l' extrany posat que 'm fa el bútixar de 'n Silvela, y 'ls xistes intencionats ab que ara sol obsequiar-me sempre que 'm dona la mà. —Vaja—m diu,—se 'l felicita: crech que deu està encantat dels calorosos elogis que ayu li està dedicant tota l' Espanya monàrquica.

—Sent? «Gloria al petit Bismarck!»

—Gloria al geni de Mallorca que ha vingut aquí á fer la *revolución desde arriba*, que vol dir desde 'l terrat!—

Aixó, aixó es lo que 'm disgusta: que siguin els meus companys els que, en compte d' ajudarme a soportar ab dignitat la surra del altre dia, vinguin encare á agravar l' amargura que 'm devora ab bromas que rajan sanch.

—Qué ha passat aquí, en resumen? Que 'm figurava tractar ab una trista criada, y la criada al final se m' ha tornat respondona y hasta trencada de mans.

Que jo estava en la creencia de que 'l poble era un babau, y m' ha resultat que 'l poble, sense casi havé estudiat, té ja més lletra menuda que deu notaris rurals.

En fi, que m' imaginava qu' Espanya 'm daria naps, y 'm ha donat... xirivats del seu hort republicà.

Vés, si hagués pogut pensarme que d' aquesta descamisats 'n hi havia aquí en tan gran número, si jo hauria empleat may el llenguatge que empleaval... «Honradés electoral, sinceritat del sufragi, rectitud, legalitat...»

Està clar, com que jo 'm creya que 's pobrets republicans eran quaranta ó cinquanta, tirant una mica llargs!... Jo m' deya: Fem *manos limpias*. Per dos ó tres diputats que treurán, per què embrutárselos ab maniobras inmorals que de cap modo convenen... no havent'hí necessitat?

—Dos ó tres!... ¡Mala negada! Dos ó tres!... Crech que si van una miqueta més llenyos n' arribaven á guanyar dos ó tres cents.

De tots modos, en una nació com cal, la derrota del diumenge servirà per probar d' una manera indubitable la meva sinceritat.

</

Res: no estich per més xeringas,
no'm vull trencar més el cap.
Ara mateix vaig à veure
al meu pare espiritual:
ell, qu' es un bon jesuita,
me treurà del entrebanch
y'm dirà ab tota franquesa
cap hont me convé tirar.

C. GUMA

L'ELECCIÓ À TARRASSA

No s'ha guanyat l'acta; però si una cosa que val mes que un' acta: s'ha evidenciat la república nasció completa de aquell districte, y la capacitat indisputable dels republicans y en especial de les classes obreras para la práctica de la República. Y además s'ha cubert de llot y de oprobri al caciquisme del Sr. Sala, que fins ara havia anat pavonejantse de que era diputado con districte propi, indisputable, y sin que nadie fuera capaz de disputarselo.

Y ho sembla, perque per espay de deu anys se l'ha emportada sense lluyna. Ara ha hagut de bregar ab els republicans, y si se l'empota, ha sigut per haverse posat en joch las mes odiosas coacciós y corrupcions, acabant de tombar la balansa ab quatre vulgars tupinadas fetas en els últims pobles del districte, y que no hi hagué medi d'evitar. Quina honra per el diputat indisputable y con districte propi!

A Tarrasa s'amensà á tothom: alguns fabricants (no tots) als traballadors; el banquer Marçet als seus clients (que son la major part dels petits industrials de la ciutat), l'arcade Sala y Morral als empleats del municipi. El prior anava desaforat comprometent feligresos, en nom de Déu: els catalanistas no feyan mes que vomitar dejecions contra 'l nostre company, el candidat republicà. D'aquesta feta tota la vida 'ls pudirà la boca. Alguns individus de la Junta de auxilis feyan la forsa, als pobres á qui socoren ab fonds dels vehins. Foren portats á votar malats, inclús algun del hospital, ab tarantas y matallassos.

Y la massa obrera, aquesta honrada legió de la brussbla, ab tants motius com tenia de fers'hi á garrotadas, serena, tranquila, impàvida, cumplint el seu deber, sense un insult, sense una amenaça, sense una provocació, segura de la seva forsa, y seguit en tot y per tot las indicacions que 'ls hi havia fet la nit avants en cinch meetings successius el candidat republicà, mes gelos que de la possessió material de l'acta, de demostrar que la gent d'ordre y amant de la pau de Tarrassa, es el poble obrer, tan vilanament denigrat pel que l'explotan y 'l fusellan.

Donchs ab tot y aquestas condicions tan desventajosas, Tarrassa donà la majoria de sos sufragis al nostre estimat company. Va votar mes del 80 per cent del cens, obtenint en Roca y Roca 1.510 vots y 1.352 el candidat monàrquich. En Sala havia dit que siá la ciutat de Tarrasa l' arribaven á derrotar, renunciaria á l'acta; pero després s'ho haurà pensat millor. En Roca y Roca, á causa de uns insults qu' en Sala li va dirigir en una reunió pública del Teatre Principal, lamentantse de que no estigués present per contestarlos, l'ha citat á sostener un debat sobre aquest punt, y l' candidat monàrquich, ha fugit d'estudi. El seu valor queda á l'altura de la seva fusellada.

A Sant Pere de Tarrassa y sobre tot á la secció de la Creu Alta, la victòria republicana sigué completa. 379 vots obtingué en Roca y Roca y 150 en Sala, ab tot y se'n dels mes rics propietaris de aquell terme. Mes n'haurà tingut encare l'nostre amic si per qüestió de preponderancia local, infamement explotadas pel caciquisme de 'n Sala, no s' hagués impedit la inclusió en el cens de uns 300 electors de la Creu Alta ab perfecta dret á figurarhi.

A Rubí, s'feren també les mes infames y criminals coacciós. Als traballadors de les fàbriques se'ls amensava ab el despido si no votavan la candidatura de don Alfons Sala. En la fàbrica del Sr. Serrat (catalanista barceloní) els foren repartides candidatures manuscrites y numerades, prenentes nota del número correspondient á cada obrer, pera veure després si havia cumplert el compromís. Aquesta coacció brutal, degudament comprobada, serà denunciada als Tribunals de justicia. Pero ab tot y això, Rubí donà encare majoria al candidat republicà: 345 vots per en Roca y Roca, 312 per el diputado indisputable.

A Castellbisbal, població malejada pel caciquisme, ahont hagué de improvisar-se la defensa republicana, obtingué la candidatura nostra 77 vots contra 105 la monàrquica.

A Olesa, se feren en les fàbriques tota mena de coacciós que, unides á las habilitats del arcalde, donaren 300 vots de ventatja al candidat monàrquich, 210 votaren al candidat republicà. Durant tot el dia, se'n obtingué una cantina al costat dels col·legis electorals. Els agents del Sr. Sala pagaven el beure. Y en las mateixas messes electorals y en presencia del nostre amic els electors de 'n Sala eran obsequiats ab una copa de licor y un puro. Fora de això y de la manyaferia del arcalde president, que no ficava una papeleta á l'urna sense mirarla atentament, sens dupte per por de que l'enganyessin, l'elecció sigue legal. El nostre company fins els felicità, perque lo menos aquesta vegada á Olesa de Montserrat no s'ha volcat l'olla, ni hi haigut tiros ni ganivetadas. Lo mes bonich es que la major part dels que votaren á 'n Sala blasonan de republicans.

A Matadepera y Viladecaballs, anavan els rectors com uns fills predicant la guerra contra 'l Director de LA CAMPANA. Ab tot y això obtingué 'l nostre company 35 y 22 vots en cada un de aquests dos pobles, contra 65 y 98 en Sala.

A Vacaressa, ahont molts dels electors de 'n Sala foren obsequiats ab un arròs que 's consumí al mateix col·legi, ne tingue 'l nostre amic 26 contra 89.

A Ullastrell, l' apoderat del nostre company passà grans penas pera presenciar una part del simulacre d'elecció y l' efectivitat de la gran arrossada, á expensis de 'n Sala, de la qual participaren alguns dels interventors nostres, massa complacents. En Roca tingué 12 vots y 111 (casí tot el cens) en Sala.

A Mura's feu una parodia d'elecció que donà per resultat 19 vots per en Roca y 181 (poch menys que tot el cens) per en Sala. La major part dels interventors republicans siguieren comprats.

A Rellinars fou comprat l'únic interventor de 'n Roca, y 's veieren privats d' exercir sus funcions dos dels seus apoderats. En Roca no poguer obtenir certificat de la tupinada. A Talamanca ni elecció hi hagué, y tupinada completa.

De manera que sense aquestas tres ó quatre tupinadas rurals, logradas afant arcaldes y interventors, en Sala no 'n tenia encare prou per anar á Madrid.

Diputat indisputable y con districte propi, aquesta vegada portarà un' acta que haurà de agafar-se ab molles.

Té tot lo que 's necessita y's mereix, per anar...

—A las Corts?

—A las Corts ó á la cort... es enterament igual.

J.

SENTENCIA

Barcelona trece de Enero de mil nuevecentos tres: El Sr. D. Federico Serantes Romo, Juez Municipal del districte de la Lonja; visto este juicio verbal entre partes del Rdo. D. Miguel Tarragona y Cosconera, Pbro. Ecónomo de Torrelameo, representado por el Procurador D. Victor Bellera, actor, y D. José Roca y Roca, Director del semanario LA CAMPANA DE GRACIA, y á D. Antonio López, propietario del mismo, vecinos de esta ciudad, demandados, y—Resultando; que el actor pide, que los demandados sean condenados el primero y subsidiariamente el segundo á insertar íntegramente y literalmente en uno de los tres primeros números de LA CAMPANA DE GRACIA, que se publiquen después de la notificación de la Sentencia, ésta y a continuación un acta notarial rectificando ciertos hechos; y como quiera que dicho actor se halla revestido de Autoridad, pide se condene á dicho Director y en su defecto al propietario del semanario, á pagar juntas con las costas del juicio, la multa correspodiente. —Resultando; que convocadas las partes á juicio verbal, después de reproducir el actor su demanda, contestó el demandado D. José Roca y Roca, que no es Director de LA CAMPANA DE GRACIA, apesar de lo cual ha comparecido, obediendo la orden del Juzgado y aceptando esta manifestación la parte demandante, se separa del acto el Sr. Roca por no tener relación alguna con el mismo, y contesta el demandado Sr. López, que viñiendo demandado subsidiariamente, no tiene inconveniente en asumirse toda responsabilidad, renunciando á toda clase de derechos que pudieran provenir de esa excepción si no se hubiesen renunciado, y en cuarto al fondo de la demanda dice; que de haberse pedido en tiempo y forma la aclaración ó rectificación, la hubiese realizado, atemperándose á lo que previene la ley de Imprenta, sin perjuicio de reintegrarse de la parte demandante invoca.

Considerando que tampoco son aplicables los artículos del Código Penal que se citan por el demandado por referirse únicamente á actos ó omisiones penados por dicho Código y que por tanto no pueden hacerse extensivos á la infracción de Obligaciones impuestas por otra ley.

Considerando que inaplicables dichos artículos y no conteniendo la ley de 1888 disposición alguna respecto del término para el ejercicio del derecho á la aclaración ó rectificación á que se refiere el artículo 14, es forzoso acudir para determinarla á la prescripción de la Ley común.

Considerando por lo expuesto que procede confirmar en todas sus partes la sentencia apelada, y en este caso imponer las costas del recurso á la parte apelante.

Fallo: que debo confirmar y confirmo con las costas de esta instancia la sentencia dictada por el Sr. Juez Municipal del Distrito de la Lonja en 18 de Enero último, debiendo la presente insertarse en el periódico LA CAMPANA DE GRACIA á continuación de la dictada por el Juez inferior. Devuélvanse los autos al Juzgado Municipal de donde proceden con certificación de la presente para su notificación, ejecución y cumplimiento.

Y por esta mi sentencia, definitivamente juzgando, la pronuncio, mando y firmo.—Julio Martínez Jimeno.

Número setecientos quaranta y seis.—En la ciudad de Balaguer á trece de Noviembre de mil nuevecientos uno. Ante m' Domingo Viola y Labad, Notario del Ilustre Colegio del Territorio de Barcelona y de esta vecindad, comparece Don José Lleopart y Boira, casado, mayor de veinte y cinco años de edad, administrador de fincas, vecino de Barcelona, con cédula personal de novena clase que me entrega, librada en diez y siete de Abril último, talón número seiscientos veinte y seis, y voluntaria y espontáneamente manifiesta: Que procediendo de un modo hardílgro, per enemistad personal que tenía con el Reverendo Don Miguel Tarragona, Ecónomo de Torrelameo, procuró difamarle valiéndose de LA CAMPANA DE GRACIA, y un acta Notarial de requerimiento autorizada por D. Sebastián Sánchez, á seis de Agosto último.—Resultando; que en la sustanciación de este juicio se han observado las prescripciones de la ley. —Considerando; que la representación de un periódico ante las Autoridades y Tribunales, corresponde al Director del mismo y en su defecto al propietario y habiéndose asumido toda la responsabilidad de estos autos, el propietario de LA CAMPANA DE GRACIA, D. Antonio López, en defecto de su Director, cabe dirigir contra él la acción ejercitada por conformidad de ambas partes. —Considerando; que la acción que se ejerce en el presente juicio por la parte actora, se basa en los preceptos contenidos en la ley de Imprenta de veinte y seis Julio de mil ochocientos ochenta y tres, y por consiguiente, para la resolución definitiva, deben tenerse en cuenta los citados preceptos dentro de los límites que aquella establece. —Considerando; que de las manifestaciones de las partes y de los documentos producidos se ha demostrado que en el número 1690 del semanario LA CAMPANA DE GRACIA, correspondiente al día cinco de Octubre de mil nuevecientos uno, se vierten conceptos que D. Miguel Tarragona, considera ofensivos á su persona y á la del cargo sacerdotal de que se halla investido, atribuyéndole hechos falsos que aparecen rectificados por D. José Lleopart en acta de trece de Noviembre de mil ochocientos noventa y uno, ante el Notario de Balaguer D. Domingo Viola, cuya inserción se interesa. —Considerando; que de conformidad con lo que previene el art. 14 de la vigente ley de Imprenta, desde el momento en que tales rectificaciones se piden, viene obligado el periódico á insertarlas en la forma prescrita en el párrafo 2º de dicho artículo, y en su virtud el semanario LA CAMPANA DE GRACIA, debía insertar dicha carta al ser requerido por el actor por medio de acta notarial. —Considerando; que la acción ejercitada en estos autos no tiene por base vindicarse de hechos que se consideran punibles, contra la persona del actor, sino aclaraciones ó rectificaciones de un concepto ó conceptos falsos ó equivocados, no siendo aplicables al caso de autos, las disposiciones legales en que la parte demandada apoya la excepción de prescripción, la cual sólo tiene lugar en aquellos hechos que caen bajo la esfera del Código Penal, y no como el presente que se limita al ejercicio del derecho creado por la ley de Imprenta y encaminado únicamente el procedimiento á depurar si hay ó no obligación de insertar el comunicado; y este derecho sólo puede prescribirse por el tiempo que establezca la jurisdicción ordinaria. —Considerando; que la Autoridad es sólo atributo del Poder público, jurisdicción que se ejerce por el Gobierno á sus delegados en todos sus ramos, cuyo fin es mantener el orden público, ostentando igual nombre el funcionario que la ejerce, por tener jurisdicción propia y no puede apreciarse en el presente caso, que la tenga sobre todos los individuos de su feligresía en todos los ramos, el actor por el mero hecho de ser párroco ó ecónomo, limitado como se halla á los asuntos de su ministerio, no siendo aplicables al presente caso, la jurisprudencia del Tribunal Supremo que considera como Autoridad á los Provisores y á los obispos, porque éstos ejercen jurisdicción propia por razón de su especial cargo. —Vistos los artículos de la vigente ley de Imprenta —Fallo:— Que debo condenar y condonar á D. Antonio López, como propietario del semanario LA CAMPANA DE GRACIA, á tener que insertar íntegramente y por cabeza de escrito, en uno de los tres primeros números que se publiquen de dicho periódico, después de la notificación de la Sentencia ésta, y a continuación el acta que aparece trascrita en la demanda. Abusivo al demandado de las demás peticiones contenidas en la misma y le impongo el pago de las costas. Así por esta mi sentencia definitivamente juzgando lo pronuncio y firmo.—Federico Serantes. La anterior sentencia en el día de su fecha ha sido leída y publicada por el Sr. Juez que la suscribe en audiencia pública por ante mí, certifico.—Luis Boter, Secretario.—Es copia.

SENTENCIA

En la Ciudad de Barcelona á nueve Marzo de 1903. El Sr. Julio Martínez Jimeno, Juez de primera instancia del Distrito de Atarazanas de esta Ciudad; en el rollo del juicio verbal procedente del Juzgado Municipal del Districte de la Lonja, seguido por el Rdo. D. Miguel Tarragona y Cosconera, Presbítero Ecónomo de Torrelameo, representado en esta instancia por el procurador D. Victor Bellera y dirigido por el Letrado D. José Parellada contra D. Antonio López, propietario del semanario LA CAMPANA DE GRACIA, representado por el procurador D. Francisco Tous y dirigido por el Letrado Don Jesús Pinilla, venido á esta Superioridad en grado de apelación interpuesta por el López contra la sentencia dictada por el Juez Municipal de la Lonja en 13 de Enero último por la que condenó á D. Antonio López, como propietario del semanario LA CAMPANA DE GRACIA á tener que insertar íntegramente y por cabeza de escrito, en uno de los tres primeros números que se publiquen de dicho periódico después de la notificación de la Sentencia, ésta, y a continuación el acta que aparece

transcrita en la demanda, absolviéndole de las demás peticiones contenidas en la misma, é imponiéndole el pago de las costas.

Aceptando los Resultados de la sentencia apelada

Resultando que personadas las partes en esta instancia, se señaló día para la comparecencia, en cuyo acto hicieron uso de la palabra, sosteniendo los puntos de hecho y de derecho sostenidos en la demanda, contestación, réplica y duplique á excepción de la multa de trescientas pesetas de que no se hizo cuestión en esta instancia.

Resultando que en la sustanciación de este juicio se han observado las prescripciones legales.

Aceptando los tres primeros Considerandos de la sentencia apelada.

Considerando que la cuestión planteada en este juicio está limitada á determinar si el derecho que el artículo 14 de la ley de 26 de Julio de 1888 concede á los que se creen ofendidos por alguna publicación hecha en un periódico, tiene ó no señalado término para su ejercicio, invocándose por el demandado para la afirmación en este punto los artículos 19 de la misma ley y el 133 del Código Penal, y por el actor el artículo 1090 del Código Civil, entendiendo inaplicables aquellos preceptos á la prescripción en el caso actual.

Considerando que la cuestión planteada en este juicio está limitada á determinar si el derecho que el artículo 14 de la ley de 26 de Julio de 1888 concede á los que se creen ofendidos por alguna publicación hecha en un periódico, tiene ó no señalado término para su ejercicio, invocándose por el demandado para la afirmación en este punto los artículos 19 de la misma ley y el 133 del Código Penal, y por el actor el artículo 1090 del Código Civil, entendiendo inaplicables aquellos preceptos á la prescripción en el caso actual.

Considerando que la cuestión planteada en este juicio está limitada á determinar si el derecho que el artículo 14 de la ley de 26 de Julio de 1888 concede á los que se creen ofendidos por alguna publicación hecha en un periódico, tiene ó no señalado término para su ejercicio, invocándose por el demandado para la afirmación en este punto los artículos 19 de la misma ley y el 133 del Código Penal, y por el actor el artículo 1090 del Código Civil, entendiendo inaplicables aquellos preceptos á la prescripción en el caso actual.

Considerando que la cuestión planteada en este juicio

per 'llí dalt á Salamanca no s' haguassin espargit per Madrid, que hi ha culpables que mereixen balas Krup en pago dels mala que causan! Y si així s' haguassin fet foren molt ben empleadas y la nació no estaría com ara tota endolada.

JOANET DE GRACIA

ENTRE REACIONARIS

acompanyo en el sentiment, senyor Vallhonesta.

—Y jo á vosté, senyor Salrich.

—Quina catàstrofe la del últim diumenje!

—Ja ho pot ben dir! Casi casi com la de la Martinica.

—Cóm casi casi? Deu mil vegadas pitjor. En la catàstrofe de la Martinica al fi y al cap no més van sucumbir personas, mentres qu' en la d' aquí hi han sucumbit ideas, principis, símbols que valen més que tot el món material.

—Lo que jo no sé es cóm ha vingut aquesta desgracia.

—Saberho, tampoch ho sé jo, pero sospitarho, ja es altra cosa.

—Qué suposa vosté?

—Que tot se deu á la nostra incuria, al nostre inconcebible abandon.

—Ep, aturis; al nostre, no: jo vaig anar á votar.

—Jo també; però, ¿qué son dos vots més ó menos davant d' aquella immensa pila de papeletes? No es de dos vots qu' hem perdut, sinó de cents, de mils, de molts mils.

—Es miraculos l' ostentació de forsas que aquesta gent ha fet. Arribava á espatjar aquell numerós exèrcit revolucionari. Alló semblava una brotada de formigues: ne sortien per aquí, 'n sortien per allá, per la dreta, per l'esquerra... May m' hauria imaginat que á Barcelona hi hagués tants caps calents.

—¿Y á Madrid? ¿Y á Valencia? ¿Y á Zaragoza?

—Lo que ha de consolarnos es una reflexió que no té volta de fulla. Ells, es veritat, son els més; pero nosaltres som els millors, els més bons

Madrit, l' altre dia, va morir extenuat per la fam un pobre obrer sense feyna.

Els sabis doctors extrangers que assisteixen al Congrés Mé dich podian pendre peu d' aquesta *desgracia* pera la discessió d' un tema interessant: «La ganossia y la civilisació moderna en Espanya.» Sobre tot després de haver assistit á la gran corriada de toros que l' hi varen dedicar.

Tenim entés qu' en el mateix tren que dugué á n' en Salmerón á Madrit, hi anava el senyor Moret. Figúrinse que aquest ignora ab qui viatja, y que va en un dels primers vagons. Al entrar el convoy á l' estació y sentir el pobre home aquella imponent y grandiosa manifestació podia creure's que anava per ell.

Pera convence's de lo contrari, per xó, no havia de fer sino treure l' cap per la finestreta. ¡Quin de-sengany... y quina pluja de patatas!

Telegrama copiat d' un diari:

«En Melilla circula el rumor de que el Sultán se ha apoderado de Tazza.»

Pero, bé, la *tazza* iera de café ab llet ó de cama-milla?

No sé per qué sempre 'ns han de dir las cosas á mitjas...

Alguns carlins dels grossos que no poden anar á las Corts en virtut de la humillant derrota soferta, pensan presentarse per senadors.

«En Mella y en Barrio y Mier, dos diputats destronats, volen fer de senadors ara que han sigut *sanats*?»

A Valencia va anar á votar pels republicans un home de 104 anys.

Aquest si qu' es un vot d' inapreciable calitat. Si m' dongues el seu sufragi un elector d' aquesta edat me semblaria que 'm vota l' experiència de tres generacions á la vegada.

Y ara, d' aquí tres setmanas, mitj any, ó nou mesos més, pagarán... si 'n tenen ganas y no 's jugan els dinés.

¿Volen treure la rifa? Prenguin un número: el 35,318.

En Salmerón l' ha tingut y ha tret la grossa.

Estém segurs que se la gastarà per obsequiarnos ab una República més hermosa que l' sol de la justicia.

El poble de Madrit es implacable.

Desde que ha guanyat las eleccions per la República, balla y canta y s' expandeix... No sé si això està mal fet; pero es alegre y s' ha de divertir.

A la *Marsellesa* hi ha afegit un estribillo que diu així:

«Que baile Romanones

al són de la Marcha Real.»

Y en Romanones no balla, pero brinca... Y aixó que l' pobre es coix.

Té rahó l' pobre Maura.

Perque ha perdut las eleccions á causa del seu extremat respecte al sufragi universal. ¿Se li ha de tirar tothom á sobre?

Jo crech que més aviat mereixeria una creu.

La creu de la guineu.

¿No saben? D' aquella guineu que quan no las dia haver deya qu' eran verdades.

No menos li corre-pón á un ministre que quan no pot arreplegar les actas diu qu' es à conseqüència de la seva exquisita sinceritat electoral.

Aquest dia durant una bona estona va circular el rumor de qu' en Silvela s' havia retirat, haventlo substituït un ministeri Azcárraga.

¡Quina bromona! L' Azcárraga al poder, en aquestes alturas!

Semblaria que l' malalt, veient que l' metje no l' posa bò, ha anat á buscar un curandero.

Per graciosas aquestes días *La Perdiu*.

Recorda á aquells jugadors que després que han perdut tractan de justificar la seva derrota.

—Si l' set hagués sigut un rey, si en lloc d' oros hagués tingut copas; si l' altre no m' hagués pres l' as...

Lo mateix està fent ara l' orga dels escorreguts regionalistes.

—Si l' s' republicans no haguessim estat tan ben organitzats; si l' cos electoral no fos tan voluble; si l' tradicionalistes no haguessin vingut á enredar les coses...

¡Pobra *Perdiu!* ¡Quina manera de daurarte tú mateixa la pildora!

¿Qué t' costa l' confessar que t' has tallat de mitj à mitj y que á horas d' ara no tens ja ni alas per volar ni bech per piular?

S' assegura qu' en Silvela y en Romero, sacrificantse en aras d' una cosa que tots dos estiman molt, se reconciliaran aviat, á fi de que l' ex-polit d' Antequera pugui ocupar, en cas necessari, la presidència del Congrés.

Si això s' realisa, si que podrém ben dir que ni la barra del un pot arribar á més, ni la daga del altre descendir á menys.

Ja diuhen, per xó, que la política no té entranyas.

Pero a la quènta no té ni entranyas ni vergonya.

A Madrid s' han envenenat dues monjas de resultas d' haver begut llet en malas condicions.

Això prova que, al revés de lo que diu el ditxo, no tothom qui té llet té sort.

XARADA

Lletra vocal la *primera*, musical la *dugas os*, el *Prima segona-tres* es un xicot molt tronera.

La *quarta*, qu' es la darrera, es també un' altra vocal; y ara en quan al meu *Total*, dich qu' es el nom de una nena d' ulls negres, de rossa trensa y de cara angelical.

A. RIBAS LL.

ENDAVINALLA

Vaig pels aires y per terra, y serveixo per medir, d' escriure molt ne sé jo y en canvi no sé llegir,

PANTORRILLAS. I

TRENCA-CLOSCAS

I. GEIS SELLÉS

VALLS

Ab aquestes lletras degudament combinadas formar el títol de un aplaudit drama català y l' apellido de son autor.

JOSEPH GORINA ROCA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	9	8	3	4	9	—Nom d' un artista.
7	8	9	4	5	5	2	—Ofici.	
9	6	5	4	7	2	—Nom de poble.		
4	5	4	3	2	—Joch.			
1	4	3	2	—Nom de dona.				
9	2	5	—Nom d' actriu.					
1	2	—Moneda.						
8	—Part del cos humà.							
8	—Vocal.							

UN ASPIRANT Á FRÈGOLI

GEROGLÍFICH

X

I I

TICH TICH

A

I I

A

F. JOANET

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: Bopos-chipi-napá, M. Santaló y P., Anicet Ogainas, Carlos Pons, Joseph M. S. Sentinella, F. Morell, Amadeo Bassas, Román Lojup, S. Casellas G., Barrancot de Torroella, Pepi Jujós, A. Cararrach, J. Torcal, S. Palau, R. Aroseb, Lluís Pugés, C. Bou Pallí, J. Forts, Joan Tronco, Un taberné dels Encants y Pis-sarra: Serà per un' altra volta.

Caballers: Sor-Olla, F. Virgili R., Joan Dormuá, R. García Roqué, Quimet Pujol, F. Arnau Cortina, Pep de las Timbalas, Dos republicans, Joan Catau y Francesc Julibros: Bravíssims, caballers.

Caballer: Singueda: Per vestó no'n queda.—S. D.: El dibuix no vā.—J. Costa Pomés: Gracias. ¡Ja ho ha vist, eh?...—P. del C.: Tampon hi hauria cabut... De tots modos, merci.—M. R.: Com màquina y todo: Allò de la *reacció* ho trovém extemporani. ¡P'recisament ara que 'ls hem fet comer el polvor! Per xó, ja ho sab, per poch que hi valgué la meva influència... Lo altre està bé.—M. Maduell: L' espay no'ns ho permet.—J. Llamps: Els ninots no filan.—R. Piñol: Lo mateix li dich.—E. Canari: Canta com un canari femella.—Albertet de Vilafranca: La bona intenció es el tot.—José Ribas: No aprofita.—J. Cañellas N.: El croquis qu'ens envia es una porqueria.—Neelets: Han arrabat tart.—A. Ribas Ll.: Las dugas coses van bé.—F. Llamps: Las dugas coses van malament.—Siul Aloreugif: Es passat de moda.—J. Moret de Gracia: Abrahim l'enviò.—Pedro M. (Reus): No convé insertar lo que 'ns remet.—J. F. y G., J. R., J. A. y J. L.: Varias rahons ens impedeixen la publicació de les seves cartas.—Comiquito: Dolent.—F. Jové y Calvo: No està prou bé.—Slojurt M.: L' articlet està bé y veuré de que hi vaja la pròxima setmana.

Impremta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.

—Ja hem comensat á caminar! Ara, ja no hi ha qui 'ns deturi.